

Verksamhetsplan för Länsbiblioteket i Örebro län 2008

1. Utgångspunkter

Länsbiblioteket i Örebro län är en del av Regionförbundet Örebro län och finansieras genom förbundets medlemsavgifter samt genom statsbidrag för regional biblioteksverksamhet. En mindre del av verksamheten (talboksproduktion) finansieras genom det regionala föreningslivet.

Inriktningen på länsbibliotekets arbete regleras av

- Regionförbundets förbundsordning och av regionförbundets verksamhetsplan för 2007 - 2010
- Bibliotekslagen (1996:1596)
- Förordningen om statsbidrag till regional kulturverksamhet (SFS 1996:1958)

2. Regionförbundet

Grunden till regionförbundets övergripande uppdrag och verksamhetsidé formuleras i förbundsordningens fjärde paragraf och kan sammanfattas i följande punkter:

- Regionförbundets roll är att ta initiativ, leda, samordna och delta aktivt i det regionala utvecklings- och tillväxtarbetet.
- Våra redskap är omvärldskunskap, analys, dialog, samarbete och finansiering.
- Målet är hållbar tillväxt och god livskvalitet i hela regionen.
- Länets kommuner och Örebro Läns Landsting är medlemmar i Regionförbundet.

Enligt regionförbundets verksamhetsplan kommer förbundet att koncentrera sina insatser på fem prioriterade områden under perioden fram till år 2010.

Den företagsamma regionen

Den tillgängliga regionen

Den attraktiva regionen

Den synliga regionen

Regionalt utvecklingsarbete

Det är inom målen för de prioriterade områdena inom den företagsamma och den attraktiva regionen som länsbibliotekets verksamhetsformer huvudsakligen återfinns. Organisatoriskt tillhör länsbiblioteket regionförbundets enhet för den attraktiva regionen.

2.1 Mål för den företagsamma regionen som är tillämpliga på länsbibliotekets verksamhet gentemot kommunbiblioteken:

Örebroregionen har ett positivt entreprenörskapsklimat med fler nystartade företag, fler nya arbetstillfällen och därmed en ökad bruttoregionprodukt

Regionen har förmåga att anpassa utbildning och kompetens till arbetsmarknadens behov av arbetskraft

2.2 Mål för den attraktiva regionen som är tillämpliga på länsbibliotekets verksamhet gentemot kommunbiblioteken:

Mål 2010

Örebroregionen erbjuder trygghet, trivsel och positiva upplevelser för alla.

Delmål 2008:

En integrationsstrategi formuleras som syftar till att integrera personer med utländsk bakgrund på arbetsmarknaden och ge dessa personer tillgång till kultur, natur- och friluftsliv och social välfärd

Delmål 2008:

FN:s Barnkonvention om barnets rättigheter genomsyrar Regionförbundets aktiviteter för barn och unga

Mål 2010

Med en genomförd regional kulturstrategi har kulturen blivit en stark utvecklingsfaktor.

Delmål 2008:

En regional kulturstrategi är vid halvårsskiftet formulerad och antagen.

Till prioriterade områden i kulturstrategin hör den ojämna fördelningen av tillgång till kultur i regionen, socialt utsatta gruppers delaktighet i kulturlivet samt förutsättningarna till kulturell mångfald för en hållbar utveckling.

Mål 2010

Verksamhetsutveckling inom socialt arbete, kulturverksamheter och natur - friluftsliv är förankrad i forskning och aktuell kunskap.

Delmål 2008

Regionförbundet uppfyller den lagstadgade verksamhet som gäller för länsbibliotek i enlighet med Bibliotekslagen med syfte att bistå folkbiblioteken i länet med kompletterande mediaförsörjning och andra regionala biblioteksverksamheter

Det statliga uppdraget kompletteras med ett regionalt uppdrag. Detta innebär att det formuleras och beslutas om inriktningsmål för verksamheten. Inom ramen för det regionala biblioteksuppdraget definieras arbetsmetoder, målgrupper, prioriterade områden och insatser samt finansiering.

Aktiviteter:

Samverkan bedrivs med andra länsbibliotek, kommunbiblioteken i länet, universitetet och föreningslivet. Speciellt värdefull är den samverkan som sker inom det mellansvenska lånecentralsområdet med inriktning vuxnas lärande, fjärrlån, utveckling av 24-timmarsbiblioteket, marknadsföring, fortbildning för bibliotekspersonal med mera.

- Med fokus på barn och unga bedrivs utvecklingsarbete riktat mot folkbibliotekens barn- och ungdomsavdelningar genom seminarier och fortbildning. ”Läskonster” är ett läsfrämjande projekt gentemot förskola/skola i samverkan mellan barnbibliotek i Mellansverige, BIM.
- Samarbetet med bokmässearrangör av Bokmässan Örebro Slott utvecklas liksom regionförbundets insats i Barntorget under mässdagarna.
- Direktiv tas fram för genomförande av en regional biblioteksplan. Den regionala biblioteksplanen formuleras och antas under året.

Delmål 2008

Regionförbundet har en väl fungerande samverkan med Örebro universitet inom välfärdsområdet såväl som kulturområdet och natur – friluftsliv

Regionförbundets utvecklingsarbete ska bygga på forskning och aktuell kunskap och ske i nära samarbete med Örebro universitet. Den forsknings- och utvecklingsverksamhet, FoU, som finns inom det sociala välfärdsområdet kan vara en modell för detta.

Delmål 2008

Regionförbundet åstadkommer kunskapsutveckling inom kommuner, landsting, föreningsliv och för andra aktörer inom regionen genom att erbjuda kurser, konferenser och temadagar

Fortbildning är en central del i Regionförbundets aktiva arbete för att sprida kunskap, föra dialog och skapa engagemang. Fortbildningen sker i form av kurs- och konferensverksamhet, seminarier, temadagar och handledning.

Regionförbundet ska underlätta arbetet med att stärka och utveckla estetiska lärprocesser inom förskola/skola/bibliotek. Detta ska ske genom fortbildningsinsatser som handlar om barns möte med boken genom dans och rörelse. Vidare ska förutsättningar skapas för en kontinuerlig fortbildning/sommarakademi inom detta område i samverkan med Örebro universitet.

2.3 Övriga mål

Till en mindre del återfinns verksamhetsformer för regional biblioteksverksamhet även i mål inom de prioriterade områdena för den synliga regionen och för regionalt utvecklingsarbete.

Den synliga regionen

Örebroregionen har utvecklats till en region med dragningskraft både nationellt och internationellt, med en lyskraft som genererar tillväxt och god livskvalitet.

Regionalt utvecklingsarbete

Regionförbundet är väl insatt i sina roller för att bygga regionens framtid.

Ett öppet och aktivt partnerskap mellan näringsliv, politiska beslutsfattare, akademi, ideell och offentlig sektor är plattformen för dialog om den regionala utvecklingen.

En brett förankrad och beslutad regional utvecklingsstrategi, RUS, ligger till grund för det regionala framtidsarbetet.

2.4 Strategier och redskap

För att driva de regionala frågorna offensivt och resultatinkänt har regionförbundet identifierat arbetssätt för sin verksamhet:

- Samarbete
- Arena och dialog
- Utvecklingsarbete
- Omvärldsbevakning och analys
- Internationalisering

2.5 Från service- till kunskapsorganisation

Regionförbundets roll är att i första hand vara en kunskapsorganisation. Det betyder att politiskt förtroendevalda och tjänstemän gemensamt bygger upp den kunskap som krävs för att förbundet ska kunna fullgöra sina uppgifter – att initiera, leda, samordna och aktivt delta i det regionala utvecklingsarbetet inom de prioriterade områdena.

3. Bibliotekslagen

Bibliotekslagen säger att det bör finnas ett länsbibliotek i varje län (4 §) och att landstinget är ansvarigt för länsbiblioteket (§ 7).

Länsbiblioteket skall bistå folkbiblioteken i länet med kompletterande medieförsörjning och andra regionala biblioteksuppgifter. Länsbibliotek skall avgiftsfritt ställa litteratur ur de egna samlingarna till folkbibliotekens förfogande samt i övrigt samverka med folk- och skolbiblioteken och bistå dem i deras strävan att erbjuda låntagarna en god biblioteksservice (§ 10)

I Bibliotekslagen anges vilka områden folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt: funktionshindrade, invandrare och andra minoriteter (§ 8) samt barn och ungdomar (§ 9). Skolbiblioteken tas upp i § 5.

3.1 Förutsättningar för statligt bidrag till regional biblioteksverksamhet

I *Förordningen om statsbidrag till regional kulturverksamhet* heter det att statsbidraget för länsbibliotek syftar till att ge varje medborgare en god tillgång till böcker och information genom att länsbiblioteken bistår folkbiblioteken med kompletterande medieförsörjning, rådgivning, information, fortbildning samt specialtjänster (§ 5).

Enligt Kulturrådets verksamhetsmål för 2007 skall ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv integreras i Statens Kulturråds verksamhet. Vidare skall ett barnperspektiv integreras, bl.a. genom att barns och ungdomars möjlighet till inflytande och delaktighet ökar. Internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete skall öka.

4. Avtal och formaliserad samverkan

4.1 Kompletterande medieförsörjning

För att uppfylla åtagandet om kompletterande medieförsörjning har regionförbundet tecknat avtal med Örebro kommun. Avtalet avser kompletterande medieförsörjning. Hit hör regional talboksverksamhet, medier på invandrarspråk, tillgång till databaser och andra elektroniska resurser samt fjärrlåneverksamhet. Avtalsbilagan som reglerar prisnivå och ambitioner revideras årligen.

Under 2008 avser länsbiblioteket att minska ersättningen till Örebro Stadsbibliotek vad gäller talböcker och på så sätt skapa utrymme för fler regionala upphandlingar av elektroniska databaser och medier på invandrarspråk.

4.2 Transporter

I och med sammanslagningen mellan Regionförbundets enhet IT-Media i Örebro län och Västmanlands Läns Landstings AVmedia i Västmanland upphör länsbibliotekets transportsystem mellan kommunbiblioteken i länet från nyåret 2007/2008. Under 2008 avser länsbiblioteket därför att träffa ett nytt avtal om transporter mellan folkbiblioteken i länet

4.3 Talboksproduktion

Friherrinnan Greta Hamiltons stiftelse till förmån för blinda inom Örebro län avsätter årligen ett belopp till länsbibliotekets förfogande för produktion av talböcker av lokal karaktär.

5. Organisationsförändringar avseende länsbiblioteket

Under 2007 genomförde regionförbundet en genomlysning av den regionala biblioteksverksamheten i syfte att utreda verksamhetens framtida omfattning och för att skapa en framtidsmodell för länsbiblioteket.

Genomlysningen gav till resultat en lång rad konkreta förslag (se bilaga) till förändringar avseende arbetsätt, bemanning och kompetenser samt prioriterade insatser och områden.

Under 2008 kommer regionförbundet att i samverkan med kommunerna och andra intressenter att formulera ett regionalt uppdrag utifrån genomlysningens resultat. En regional biblioteksplan formuleras utifrån de organisationsförändringar som berör länsbiblioteket under våren 2008.

När regionförbundet fattat beslut om verksamhetens framtida organisering och omfattning kommer det att redovisas till Statens kulturråd.

6. Länsbibliotekets verksamheter 2008

Denna verksamhetsplan är preliminär och dess inriktning kan komma att revideras i samband med att arbetet med att formulera ambitionsnivån för den regionala biblioteksverksamheten fortgår under våren 2008.

Verksamhet	Samarbete	Arena och dialog	Utvecklingsarbete	Omvärldsbevakning och analys	Internationalisering
Kompletterande medieförsörjning. Genom normalisering av rutiner för fjärrlån och transporter skapa förutsättningar för ett fritt medieflöde i länet.	X	X	X	X	
Rådgivning Arbetsmöten och samtal med bibliotekschefer och bibliotekspersonal med specialfunktioner, arbetet med strategisk medieplanering för t ex litteratur på andra språk och för grupper med speciella behov	X	X	X	X	
Fortbildning i egen regi: Biblioteksassistenter <i>tillsammans med andra länsbibliotek:</i> bibliotekschefer folkbildningen	X	X	X	X	
Specialtjänster Utvecklingsledare för bibliotek Länsbibliotekarie	X	X	X	X	

<p>Samverkan med andra länsbibliotek, universitetsbiblioteket, kommunbiblioteken i länet, nätverk, organisationer och föreningar Exempel: <i>Samverkan kring projekt:</i> Tvinning LäsKonster Marknadsföring Kampanj för e-medier <i>Regional ABM-samverkan</i> Bibliotekskataloger <i>Strategiskt utvecklingsarbete:</i> Folkbildning Bibliotekschefer Barnrättsakademin (Örebro Universitet) BVC</p>	X	X	X	X	X
<p>Biblioteksplan Formuleras utifrån de organisationsförändringar som berör länsbiblioteket under våren 2008</p>	X	X	X	X	
<p>Barns och ungas eget skapande och delaktighet synliggörs genom Skrivartävlingen Dig-It, Barntorner i samband med Bokmässan Örebro Slott Kulturtinget 2008 Projektet "Vilgots fötter"</p>	X	X	X	X	
<p>Utbyte av internationella bibliotekserfarenheter med bibliotek från Lodz i Polen</p>	X	X	X	X	X
<p>Ingår i nätverket för regional barnkulturverksamhet</p>	X	X	X	X	
<p>Utveckling av Bokmässan Örebro Slott</p>	X	X	X	X	
<p>Utveckling av nättjänster för bibliotek</p>	X	X	X	X	X
<p>Stöd till lokal biblioteksutveckling i samband med arbetet med biblioteksplaner i kommunerna</p>	X	X	X	X	
<p>Digitalisering av lokalt inlästa talböcker</p>	X		X		
<p>Marknadsföring av bibliotekens e-tjänster och webbplatser</p>	X	X	X	X	

REGIONFÖRBUNDET
ÖREBRO

Stöd för kommunernas arbete med det livslånga lärandet	X	X	X	X	
--	---	---	---	---	--

Peter Alsbjer
Länsbibliotekarie
Länsbiblioteket i Örebro län
Regionförbundet Örebro